

DÉLVIDÉKI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnapon.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szidon József könyvnyomdája, Lugos (Vértes-palota).

Felelős szerkesztők:

Dr. Haus József és Dr. Fránki Béla.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési árak

házhoz küldve vagy bérmentes postai szétküldéssel:
Egész évre . . . 16 kor. | Negyedévre . . . 4 kor.
Félévre . . . 8 „ | Egyes szám ára 13 fillár.

A király.

(H. J.) Mekka felé fordul a hívő mohamedán, úgy borul földre, úgy végzi el imáját. Mert ott a szent kő alatt nyugszik a proféta, a ki intézi a hívők millióinak sorsát úgy e földön, valamint a mennyekben.

Budavár zászlós királyi palotája felé fordul e napokban sok millió magyar, aggódva és remélve, hogy onnan fog vége szakítani a nemzet utolsó megpróbáltatásának. Miért várjuk onnan a varázs ígét, mely gyógyítani fogja a sebeket, helyre fogja állítani a békét?

Azért, mert mély gyökeret vert ezer év óta a magyar népben a monarchikus eszme, a királyhűség és királytiszteltetés. Mert e nemzet fejlődése a monarchikus eszme és az alkotmányos szabadság öszmüködésén alapul. Csak nálunk van a monarchikus eszme és a szabadság kultuszának ezredéves szakadatlan tradíciója.

Bethlen Gábor, II. Rákóczy Ferenc és Kossuth Lajos sem távoztak a monarchikus eszmétől. Ők is a királyságnak maradtak hívei. A király nemzeti létünk legfelsőbb képviselője és az ország méltóságának legelső öre.

A szabadságnak és királyságnak benső egysége a magyar génius legeredetibb terménye. Az 1867-iki kiegyezés meghódította e felfogásnak a mi királyunkat. Az ezredéves ünnepély alkalmából mint egy eseménydús élet megérlelt nagy tapasztalatát halottunk azt a királyi szót, mely szerint a fejedelen ismeri, érti és magáévá teszi a mi szent koronánk jelentőséget s becsüli a nemzetet, a melynek ő a legfőbb képviselője.

S valóban 67-iki kiegyezés óta ez az ő uralkodásának alapgondolata. És valóban a koronának a nemzettel való békében rejlik a dicszasztia nyugalmanak és hatalmának forrása és ezen alapul a nemzet jövője. Ne engedjük, hogy félreértésnek, széthúzásnak, viszálynak jelenségei maradjanak a felszínen oly király uralkodása idején, a ki még minden szavát beváltotta, a ki alkotmányunknak hű öre. A szabadságunkkal való élést nem kell lesúlyesztanunk. A király sohasem követelte, hogy az ő egyéni nézetei legyenek a nemzet magatartására irányadók.

Többször bebizonyította ezt. Ezért nem is az az ára a harmóniának közte és közöttünk, hogy feladjuk politikánk

önállóságát, hogy megtagadjuk meggyőződésünket. A mikor szomorúan merengünk három évszázadnak történelme felett, nyugodtan és biztos reménységgel tekintünk Budavár zászlós palotájában intézkedő királyunkra, a ki emberi mértéket felülmuló szenvedései és fájdalmai közepette soha meg nem ingott, a kinek az uralkodói kötelesség volt vezéresillaga azismétlődő csapások sulya alatt is.

Izonyu harezót kellett megvívni a sorssal. És minő ádáz harez volt ez eddig! Ki látott a világtörténelemben ehhez hasonlót? Van-e száma a kísértéseknek és megpróbáltatásoknak, melyeknek Golgotha utján apostoli keresztjét hurczolva végig mennie kellett? Hányszor vált szent koronája tövis koronává! Hányszor kellett éreznie, hogy háromszáz évek bünei és hitszegése miatt neki egymagának kell szenvednie! Koronázásának örömszájában halania kellett a puska lövéseket, melyek Mexikóban testvérét megölték. El kellett temetnie egyetlen fiát. És őrangyalának szívét orgyilkos töre döfte át.

De azért Ferenc Józsefet e hosszú ádáz harez alatt még könnyezni sem látták. Csak két nyilvános alkalommal nem birta visszafojtani könnyeit. Egyszer, mikor Szeged romjait látta, ahol ezrek sirtak, s máskor mikor a Magyarország ezredéves jubileumát látta, ahol milliók lelkesedtek és örültek.

Van végre egy Habsburg, a ki »n épei szabadságában keresi erejét és dicsőségét.«

Van végre egy Habsburg, a kinél, »a folytonos hitszegés történelmi képe meg szakaadt.« S Budavárban I. Ferenc József meg fogja érezni e nemzet szívverését. S a magyar nép milliói az ő uralkodói erényeiben bizva, megnyugvással tekint annak a királyi palota felé, a melynek falai között a mi királyunk meg fogja adni a nemzetnek azt, a mi a nemzeté.

Tisztviselők munkaszünete.

Ezt is szóvá kell már egyszer tenni, ha mindjárt a m. kir. copf égne is mered rémületében. Mert a tényállás az, hogy »a negyedik rend«-nek jól szerzett joga hetenkint 24 órás pihenésre már elismerést nyert, néhány hét óta már a kereskedelmi alkalmazottak is szabadaknak nevezhetik magukat a hétnek 7-ik napján, de a köztisztviselők s ezek között első

sorban az állam alkalmazottai éppugy robotolnak tovább is a hét minden napján mintha az idők járása egyáltalán nem változott volna meg a hivatalos fejek fölött.

Amiben megint két régi igazság nyilvánul meg. Az első az, hogy kérjétek és megadatik. Az ipari és kereskedelmi alkalmazottak évtizedeken keresztül szilárd következetességgel követelték emberi mi-voltuknak elismerését a fáradságos munka után kijáró pihenés megadásában.

Addig hangoztatták az izmok, az idegek kimerülésének veszedelmeit, a szüntelen munkának a szervezetre gyakorolt pusztító hatását, a munkaadó embertelenségét, a munkás rabszolgasorsát, amíg végre is a rideg kapitalisták kénytelenek voltak az elemi igazságot belátni összes járulékaival egyetemben, amelyek között nem az utolsó helyet foglalja el az a megismerés, hogy a szakadatlan munkában elnyűtt munkás a termelés számára egyre kisebb értéket képvisel.

Ez az egyik igazság.

A másik pedig az, hogy az állam, amely rendeltetésénél fogva a haladás élén volna köteles járni és vezetni, amelynek a társadalmi osztályok marakodásai közben eltiport jogokat öntudatosan kellene érvényesítenie, az állam évszázadok óta a társadalom uton kullog. A munkaszünet kérdése is a társadalmat már nagyon régóta izgatja. Az állam azonban a legujabb időkig nem vett róla tudomást.

Jól látta, hogy itt az elnyomott, szenvedő tömegek vivják kétségbeesett harezukat önző elnyomóikkal. De azért zsebreguggott kézzel nézte az embertelenséget. S csak mikor nyilvánvalóvá lett, hogy az állam egyenes czinkostársává szegődik a kapitalizmusnak ha még tovább türi annak garázdálkodását s másrészt mikor az állam is a kapitalistákkal való összekülönbözés veszélye nélkül vélt fel-lephetni, csak akkor emelte fel szavát az elnyomottak érdekében.

De ez sem nélküli a magasabb rendű komikumot.

A mig ugyanis mások alkalmazottjaival szemben hangos deklamációval adja a humanistát, saját alárendeltjeinek ezreit ökölrel fenyegeti meg arra az esetre, ha komolyan találnák venni deklamációját.

Minekután pedig az államtisztviselők hada mindenkor excellált jogos kívánal-

Podwinetz Izidor

butor, pénzszekrény, varrógép és kerékpár

főraktára

varró-és írógép-javitó-műhely

Lugos

Izabella-(fő)tér saját házában

mainak szegreakasztásában és keserves sérelmeinek zajtalan elnyelésében, mivel továbbá a szent czopf, ez az alapvető közigazgatási tényező a legféltelenebb fölháborodást kész alkalmazásba venni a tisztviselőnek minden olyfajta mozgolódásával szemben, a melyből nagyon is véges elméjével szabadságra való igény érvényesítését alaposan okumálhatja, — a helyzet a következő:

Az állami tisztviselő a folytonos idegmunkában egyre jobban kimerül. Így kánikula idején valóságos erőszakot kell elkövetnie, hogy hónapokon keresztül tartott munkában elcsigázott idegeit naponta 6—8 óráig változatlanul kinozza.

Mély szomorúsággal és báttal tekint ezért ama szerencsés halandókra, kiknek megadatott a 3—4 heti pihenés. Tudja hogy örömforrása, s megújulása volna az munkaerejének, ha kimerült szervezetét is kipihenhetné pár hétig. De hajl erre gondolni sem szabad. Elrettenti őt a szigorú czopf, melynek jelszava »a szolgálat mindenekeletti«!

És így ernyed el évről-évre mindig jobban.

A szolgálat!

Persze, a szent czopf még nem tudja azt a primitív közigazgatási igazságot, hogy produktív munkát csak testileg és lelkileg egészséges és meglegedett munkásokkal lehet folytatni. Nem tudja, hogy a rendszeresen pihent ember rövidebb idő alatt sokkal intenzívebben, tehát többet is dolgozik, mint az elcsigázott. Hogy ennél fogva a szolgálat érdeke igenis azt követeli, hogy a tisztviselő lehetőleg minden nap ujult erővel foghasson munkájához.

A szolgálat érdeke azt követelné, hogy a tisztviselőnek kellő idő addassék tanulásra, szakképzettségének fejlesztésére, mert e nélkül rövid idő alatt képtelen lesz a tisztviselő lépést tartani a követelményekkel. A szolgálat érdeke azt követelné, hogy a hivatal ne nehezédjék összerokasztó erővel a tisztviselőre, hanem engedje meg neki, hogy a súlyos kötelesség alul néha fel is lélegzhessen, élhessen valamiként családjának s a társadalomnak is.

A szolgálat érdeke!

Hát jó. Higyjük el, hogy a világ csak úgy tartható fenn, ha a tisztviselők örökösen robotolnak.

De talán az urnak pihenésre rendelt napján mégis szünetelhetne a hivataloskodás. Tekintetbe véve, hogy az ipari és kereskedelmi alkalmazottak vasárnapi munkaszünete anélkül vált ténynyé, hogy a világegyetem kimozdult volna sarkaiból, azt hisszük nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy a köztisztviselők vasárnapi munkaszünetéből egy hajszálnyival sem hátrulna több veszedelem az emberiségre.

Belátjuk ugyan, hogy ez a megszentelt rendbe nem ütközik, a mely azt követeli, hogy a tisztviselő 8—12-ig és 2—6-ig a széken üljön, akár kell, akár nem, de hát azt is tudjuk, hogy eddig még minden megszentelt rendnek külső az ostobasága.

Mindenesetre ajánljuk e kérdést az illetékesek figyelmébe.

UJDONSÁGOK.

A szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvnyomda városi és megyei távbeszélő-száma 91.

Olvasóinkhoz. Közbejött ünnep miatt, lapunk vasárnapi száma már ma este jelenik meg.

Nagy-Boldogasszony napja. A kath. egyház szombaton üli Szűz Mária menyemenetelének ünnepét. Tegnap és ma hajnalban százával zárandokolt a nép Radnára, mely bucsujáró helyet ezen a napon a hívők ezrei keresik fel. Reánk magyarokra ez ünnep kettős jelentőséggel is bír. Szent István király koronázásának és halálának évfordulója ugyancsak e napra esik.

Közigazgatási bizottsági ülés. Krassó-Szörény vármegye közigazgatási bizottsága, Fialka Károly alispán elnökle alatt, ma délelőtt 10 órakor tartotta rendes havi ülését.

Esküvő. Szidon József kiadó laptulajdonosunk, vasárnap délelőtt köt házasságot Kölniken, Salinszki Iona kisasszonnyal.

Alapítvány. Vett értesülünk szerint Boros János kanonok, pápai prélátus felhasználva az őt nem rég ért kiváló kitüntetés, amidőn az azon kitüntetésre vonatkozó pápai breve ünnepélyesen át lett adva s kihirdetve, a már kanonokká történt kinevezésekor általa az egyházmegyei szegényebb templomok felségélyezésére kezdetlegesen tett alapítványát 1000 koronára egészítette ki.

Telekkönyvi hivatalunk munkássága. Kevés az a telekkönyvi hivatal széles ez országban, melynek annyi volna a munkája s ehhez viszonyítva oly csekély a munkaerő létszáma mint Lugoson. Közel 12000 ügyszám került máig elintézésre s a mi a esodálatos, hogy mindezek dacára tkvi. hivatalunk úgy fogalmazó, mint kezelő személyzete teljesen kurrencziában van. Ezt persze emberfeletti munkássággal lehetett csak elérniök s ma, hogy alkalmunk kínálkozott erről meggyőződést szereznünk, az igaz elismerés hangján kell a tkvi. tisztviselők ügybuzgalmáról megemlékeznünk.

Vándorló diákok. Messze földről érkezett tegnapelőtt este két főgymnáziumi tanuló Lugosra. A diákok Resicza-felől gyalogszerrel jöttek. Szotyori Nagy Sándor és Szabó István. Mindkettő debreczeni előkelő családok sarja, kiknek nagy kedvük telik a gyaloglásban. Erdélyt bejárták már s most hozzánk vetődtek. Iskolatársaik itt szívesen fogadták s Marsovszky Árpád polgármester vendégszerető házában elszállásolást is nyertek. Az ifjak városunkban jól érzik magukat.

A hírlapírás köréből. A »Karánsebes és Vidéke« című hetilap szerkesztését Földes Miklós volt karánsebesi polgári iskolai tanártól, a kit a közoktatásügyi miniszter tudvalevően Karánsebesről Hódmező-Vásárhelyre helyezte át, az eddigi társszerkesztő, Nemes Sándor vette át.

Halott az árokban. A hirtelen beállott hőség egyre szedi az áldozatait. A környékből szinte naponta érkezik hír arról, hogy a nagy melegben szélhűdés ért egy-egy embert. Tegnap este, a Temesvári-utca végén levő vasúti megállóhelyen levő ör jelentette egy rendőrnek, hogy a közelben fekvő árokban egy férfi hullára talált. A helyszínre kiszállt bizottság a hullában Ardelean Juon lugosi rézműves segédre ismert, a kit az orvosi vélemény szerint szélhűdés érte, mely rögtön halálát idézte elő.

Alakuló közgyűlés. A lugosi kereskedő ifjak egyesülete vasárnap f. hó 23-án, d. u. 3 órakor a »Magyar Király« szálló kis termében alakuló közgyűlést tart, melyre az összes érdeklődő kereskedők, az egyesület alapítója részéről, ezennel tisztelettel meghívattak.

Az alakuló közgyűlés tárgyai:

1. Az egyesületi alapszabályok megállapítása és felolvasása.

2. Ideiglenes elnök és tisztviselők valamint választmányok stb. választása.

Halál a hadgyakorlaton. Jelenítettük már, hogy Magyar-Szákos község mellett folyó hadgyakorlaton Bugyi János tizedest agyonlőtték. Az esetről most még a következőket jelentik: A szegedi negyvenhatodik gyalogezred állomásának Magyar-Szákosnak a szomszédságában, Viszág községben van elszállásolva a 29. gyalogezred, melynek egy része Nagybeeskereken, más része pedig Temesvárott szokott állomásozni. Ez az ezred szombaton délelőtt harczászati czéllövészetet tartott a Magyar-Szákos mellett levő Obianda pusztán. Az ezredes a szegedi 46. gyalogezredtől kért embereket, hogy a széllövészetnél segítsenek. Az ezredes át is engedett ötven embert, a kik a czéllalok olállítását és szükségyszerű eldöntését teljesítették. A segédkezés czéljából küldött 50 katonaközött volt egy Bugyi János földeski (csanád-megyei) ember, a ki a 46. ezred 4. századánál tizedesi rangban szolgált. Javában állót már a czéllövészet, a mikor a vezénylő-tiszt félbeszakította azt, mert halálos szerencsétlenség történt. Bugyi János tizedest ugyanis agyonlőtték. A mannlicher golyója balszemén hatolt be a füve fejébe és azt keresztülfurta. A szerencsétlen ember nyomban meghalt. Az ezredorvos megajtette a vizsgálatot, mely után Magyar-Szákosra szállították és azonnal távíroztak Földeákon lakó szüleinek. A jómódban élő földműves embereket annál fájdalmasabban sujhatta a megrendítő hír, mert egy huszár fiuk néhány év előtt szintén szerencsétlenségnek lett az áldozata. Azt a lö rugta agyon. A táborból az a hír is jön, hogy a rossz víz és egészségtelen lakások következtében tifuszjárvány ütött ki a katonák között. A félelmes betegség keletkezésének — a rossz vizen kívül — tulajdonképeni oka a következő: Nappal rendkívüli melegség uralkodik, a melyet éjjeli hidegség vált föl. Az ezred nagy része a szabad ég alatt kénytelen aludni. E miatt a napokban föllépett a tifusz, mely ugyan még nem nagy mértékben pusztit. Legtöbb beteg van a 12. században. A szörnyű kinok közepette fetregő legényeket egy helyre szállítják s legközelebb a temesvári csapatkórházba szállítják őket.

Az aninai bányász-sztrájk. Anináról írják: Aninán a bányák belsejében dolgozó gépészek és fűtők lehetetlen követelésekkel léptek fel, a melynek 48 óra alatt való teljesítését követelik, különben a munkát abbahagyják. Ha ez megtörténne, az a veszély forrog fenn, hogy a vizek ellepik a bányák belsejét. Eddig 150 munkást bocsátottak el, a mi a munkások között a hangulatot nagyon elmérgesítette. A katonaság szaporítása szükségessé vált és így Fialka alispán intézkedésére még egy század katonaság ment Aninára.

Jönnek a katonák. Nehány napra ismét élénk, gyorsan lüktető élet lesz Lugoson. A 8. számú honvéd gyalogezred ugyanis e hó 17-ére városunkban összepontosítottatik s velük jó a szegedi honvéd katonazenekar is, mely tíz napig Lugoson fog elszállásoltatni. Térzenéből így újra kijut a részünk. A piac is eldrágul ugyan, de hisz jönnek a katonák.

Tóth Elek

műlakatos
villanyvilágítás-
szerelő.

villanyerőre berende-
zett kilincszár-gyára.

A párisi feltaláló-akadémia
érdemkereszt tulajdonosa.
Kitüntetve arany- és ezüstéremmel.

Telefón-szám 22.
Munyady-utca 13. szám
(száját házában).

Kedélyes betörő. Furesa esetről ad hírt ujaradi tudósítónk. Csallágozics Károly ottani kereskedő üzletébe ugyanis az éjjel behatolt egy tolvaj. A zajra felébredt a szomszédos szobában alvó kereskedő és rögtön át is men az üzletbe, hogy megnézze, vajon mi okozta a zajt. Alighogy azonban az üzletbe ért, egy ember forgópistolyát nekiszegezve leülésre kényszerítette és ott a kereskedő saját szemeláttára kirabolta 1800 kor. készpénzt tartalmazó pénzszekrényét, a gazdától szépen elbucuzott és odébb állott. A káros természetesen azonnal jelentést tett az esetről a rendőrségnek, melynek a tettest mindezeideig még nem sikerült elfognia.

Kedvezményes utazás az iparosoknak. Augusztus hóban az ország több városában rendeznek a kamarák kerületi iparos tanonez- és segéd-munkakiállítását. Így magában az ország székesfővárosában, Budapesten is. Ez augusztus 20-án nyílik meg s a miniszter, hogy mennél többen megtekinthessék a kétségkívül érdekes ipari munkákat, jegykedvezményt bocsát az iparosok részére.

A pápa bon mot-ja. X. Pius pápa a napokban a lombardiai kollégium tagjait fogadta. Ez a magánkihallgatás különösképpen szíves volt. A pápa emlékeztette a tisztelgőket a legutóbbi látogatásra, a melyet náluk tett és bucsuzáskor mosolyogva mondta: — Ezentul nem mehetek többé hozzátok látogatáshoz, ti azonban eljöhettek gyakran hozzám. Nálam az az előnyök is van, hogy mindig bizonyosak lehettek benne, hogy otthon találtok engem.

Szőlőbirtokosok figyelmébe. A földművelésügyi miniszter átirat alakjában arról értesíti a város közönségét, hogy a szőlőbirtokosoknak a modern borászat elsajátítása céljából rendelkezésére bocsát egy budafoki pinczemeszter-tanfolyamot végzett pinczemesztert. A ki tehát ismereteit ezen a téren gyarapítani akarja, forduljon a budapesti pinczemeszter-tanfolyam igazgatóságához, mely azonnal leküldi egyik vándor pinczemeszterét, kinek mindössze csak az utiköltségét kell megtéríteni, lakásáról ellátásáról kell gondoskodni és napi két korona napidíjat kell fizetni.

Egy új eszme. A ki manapság magát csak valamiravaló közgazdászának hiszi vagy képzeli, unos-untalan és úton-útfélen csak azt hangoztatja: a kis ember érdekeit kell is tápolni. A sok tanításnak azonban nagyon kevés az eredménye; a lomha társadalom nem tud felbuzdulni az ideán, hogy mások érdekében és ne csak mindig önértékelésből cselekedjék; az állam pedig — a melytől nemesak a mindig boldogító ígét, hanem a még inkább boldogító anyagi segélyt is várják, nem győzi, de nem is akarja, talán nem is tudja az ily közgazdasági segélyeket osztani. A magántársaságok kezdeményezésének van és lesz tág tere kimutatni, az együttműködés hasznait a pangásnak indult gazdasági életben, bebizonyítani, hogy a parányok egyesítéséből hatalmas erő fakad.

Ezek a gondolatok jutottak eszünkbe, midőn egy új eszme ismertetésébe fogtunk bele, a mely, a mennyire szép, annyira hasznos is, és, a mit külön akarunk kiemelni, a kis ember érdekeit szolgálja. A takarékosági hajlam fejlesztésének igen érdekes módjáról és realisan alapos eszközeiről van szó, a melyek a komolyan gondolkodó embert okvetlenül csábítják kisebb-nagyobb összegek félretételére. Egy budapesti pénzintézet prospektusaiból vesszük az alábbi ismertetéshez anyagot szolgáltató adatokat, a melyek szerint az intézet betevői egyuttal tel-

esen díjmentesen halál vagy eléérés esetére biztosítva is vannak. A minimális betét heti jegy korona, mely 16 éven keresztül lenne fizetendő. Egy betét birtoka, illetve az, a ki egy koronás betéteket eszközöl, a betéti idő tartalmára egy hazai biztosító társaságnál minden további díjfizetés nélkül halálesetre 1200 koronára biztosítatik akként, hogy halálakor vagy azonnal vagy a belépéstől számított 16-ik évben örökösök a biztosított összeg birtokába jutnak minden további díj fizetése és további betétek nélkül.

Minden további egy koronás betét további 1200 koronás életbiztosítást eredményez, úgy hogy pl. az, a ki hetenként 5 koronát képes megtakarítani, 6000 koronához juttathatja örökösökét, vagy — a 16 év eléérésével — önmagát, holott a 16 év alatt ezekkel a heti koronákkal csak 4160 korona tőkét helyezett el az intézetnél, tehát 1900 koronás kamathozadéka is tesz szert, miután a betétek úgy gyümöleszöttek, hogy 6%-os kamatot képes az intézet betevőinek fizetni.

Ez magában véve azonban nem lenne egyéb, mint egy igen ügyesen egybeállított életbiztosítási rendszer, mely így is — dícséret a többieknek is — rendkívül kedvező és olesó. A doleg és az eszme újdonsága azonban abban áll, hogy azon esetre, ha a 16 év alatt a betevő a viszonyt fellontani, a betéteket beszüntetni akarja, a szabályozott felmondási eljárás betartása esetén a betétek kamatokkal együtt a betevőnek teljes összegben készpénzben visszafizettetnek, a mi, — betétekről lévén szó — természetes is. Ha tehát valaki, a ki pl. 3 koronát helyez el hetenként és így 3600 k. életbiztosítás felett rendelkezik, 5 éven át gyűjtötte a betéteket és akkor felmondási jogával él, visszakapja az eddig befizetett 780 koronát. De a ki megtakarított pénzét hasznosítani akarja szükségül vagy üzleti érdekből, nem kénytelen felmondási jogával élni, miután mindenkor betéteinek 80%-át kölcsön gyanánt 2-3% ráfizetéssel ki is veheti. Megemlítjük még, hogy tag csak orvosilag egészségesnek talált egyén lehet s hogy a 16 évre szőlő biztosításnál a korkülömbőség nem játszik szerepet, míg a biztosított összegnek a halál beálltával való azonnali kifizetésére szóló biztosításnál kategóriák vannak felállítva.

Ime röviden ismertettük a kétségkívül érdekes és pártolásra érdemes új eszmét, mely iránt különben bővebb felvilágosítást nyerhetnek olvasóink a hirdetési rovatban, melyre szíves figyelmüket ezennel felhívni bátorokodunk.

Lincselés Torontóban. Szörnyű gyilkosság hírért kapjuk Nagybecskerekéről. E szerint tegnapelőtt délután egy Bozsura Miklós nevű cigánylegény futott be a magyar-egresi község házára s arra kérte Homba Ferencz bírót, hogy rejtse őt el, mert cigánytársai meg akarják őt ölni. Elmondta még, hogy két évvel ezelőtt ő árulta el a csendőröknek, hogy a ribadi rablást Raska Mihály karavánja követte el. Most véletlenül találkozott ezzel a bandával s árulásért agyon akarják verni. A Raska-család csakugyan kereste is a legényt, a mire a bíró kihajtotta őket a faluból, a legénynek pedig a község ház tolonczszobájában adott menedéket éjszakára. Másnap reggel, a mikor benyitottak hozzá, a legény már nem volt ott. Azt hitték, hogy Bozsura maga szökött meg, de csakhamar kiderült, hogy a szerencsétlen legényt a Raska-család éjnek idején meglepte

a tolonczszobában, száját betömte, aztán kivonszolta a határba. Ott a banda tagjai először is kiszúrták a szeméit, majd a nyelvét vágták ki. A cigányok azután két közel levő akácfát ágaikkal egymás mellé hajtottak s Bozsurát két lábánál fogva a földre szoritott agakhoz kötözték. A mikor ez megtörtént, elbocsátották a fák ágait, a melyek mint rugók visszapattantak helyükre s a cigánylegényt hosszában kétfelétépték. Reggel ilyen állapotban akadtak a halottra. A csendőrség keresi a cigánykaravánt.

Tánczmesterek a cake walk és a boston ellen. Julius 20-ától 24-ikéig kongresszusoztak a világ különböző részeiből való tánczmesterek a westpháliai kis Bielefeld városában. A tánczmestereknek e nemzetközi kongresszusán heves támadások hangzottak el az amerikai tánczok és kivált a néger bakugrások ellen, mint a melyek az esztétikus táncz elveivel ellenkeznek. A kongresszus mindjárt ki is mondotta, hogy a cake walk és a hóbotos boston, ez a két vadembereknek való táncz bojkottálandó és ezeket valamire való tánczmeisternek tanitania ezután nem szabad. A kongresszus pozitív eredménye különben több egész új táncznak elfogadása volt. Az új tánczok a következők: 1. »Pas des marins«, melyet II. Vilmos császár születésnapjának alkalmából találtak fel és jártak el a berlini operában. — 2. »Pas de trois«, szalontáncz. — 3. »Patineurs finlandais«. — 4. »Moulinet du pas de quatre«. — 5. »Rousse-Kaya«. — 6. »Pas de deux«, gyermektáncz. — 7. »Párii tánczosok négyese«. Kimondotta továbbá a kongresszus, hogy a kebelébe tartozó tánczmeisterek ezután piros sarku félezőpöbén és rizsporos, göndörített parókában szerepelnek hivatalosan.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

Budapest, 1903 augusztus 14. (A »Délvidéki Lapok« eredeti távirata). Ó Felsőge Khuen-Héderváry gróf volt miniszterelnököt ma hosszabb kihallgatáson fogadta. Khuen-Héderváry jelentést tett a helyzetről és állítólag propositiokat tett a megalakítandó új kormány tagjaira nézve. A kihallgatás egyórúig tartott.

Ó Felsőge Budapesten.

Budapest, 1903 augusztus 14. (A »Délvidéki Lapok« eredeti távirata). Ó Felsőgét szerdán biztosan Budapesten várják és jól informált körökben összeállították a nevesebb parlamenti személyiségek névsorát, kiket a király kétségtelesen meg fog hallgatni. Az országgyűlés két házának elnökei első sorban várják a meghívást.

Kiadó-laptulajdonos: Szidon József.

NYILTTÉR.

Csorba István
elektro-technikai vállalata

Lugos, Széchenyi-utca 3.
Strasser-kávéház létesítésben.

A lugosi izr. hitközség előjárásától.

390. sz. 1903.

HIRDETMÉNY.

A lugosi izr. hitközség ujonnan átalakított **temploma** folyó évi **augusztus hó 16-án**, délelőtt 11 órakor fog **ünnepélyesen felavatni** és rendeltetésének átadatni, — mely ünnepélyre a hitközség t. tagjai ez uton tisztelettel meghívotnak azon megjegyzéssel, hogy külön meghívók kiadatni nem fognak.

A lugosi izr. hitközség előjárásának 1903 július 31-ikén tartott üléséből.

A hitközségi előjáráság.*Klein Samu*

szobafestő és mázó

Lugos, Szende-utca 5.

Gyakornok

azonnali belépésre kerestetik.

Czim a kiadóhivatalban.

**Állást keres
földmívelési iskolát végzett**

gazdász

f. évi október hó 1-ére.

Czim e lap kiadóhivatalában.

Jó házból való fiu
nagyobb asztalos-műhelybe**tanoncznak**

felvétetik.

Czim e lap kiadóhivatalában.

Szülők figyelmébe!

Felülmulja az összes eddigi biztosításokat.

Pótolatlan mulasztást követ el az, a ki nem veszi igénybe a

Budapest-székesfővárosi takarékpénztár

(jegyzett tőke e. i. 4,300.000 K)

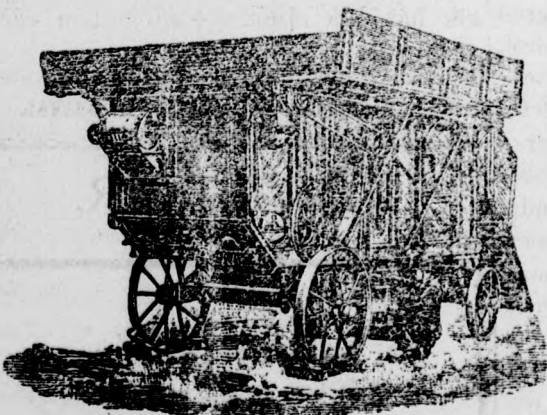
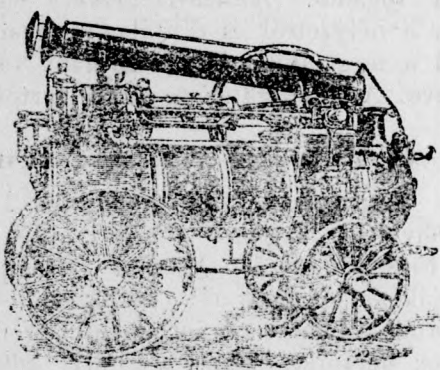
által nyújtott teljesen **díjmentes életbiztosítást**, mely egyszerű heti vagy havi betétekkel nyerhető, a mellett, hogy **a betétek kamatokkal együtt** bármely évben **visszaadnak**, ha a tag tovább fizetni nem akar. A biztosítás időtartama 16 év; a legkisebb heti betét egy (1) K = 1200 K életbiztosítással. A biztosítási szerződés egy előkelő és nagy hazai biztosító-társaságnál kötetik meg. **Biztosított tőke 10,000.000 K.** Példa: 3 K heti betét 16 év alatt = 2496 K tőkével; halál esetében vagy azonnal, vagy a 16. évben kifizettetik 3600 K; elérics esetében ugyanennyi.

Bővebb felvilágosítással szolgál a főügynökség:

Rosenzweig Ignác Lugoson,

a hol felvételek is eszközöltetnek.

Proviziós ügynökök felvétetnek.

Van szerencsém a mélyen tisztelt földbirtokos, földmives és gyáros uraknak b. tudomására hozni, hogy a helyi piacon mindennemű **mezőgazdasági gépek, gép-részek, gép-szíjak, ponyvák** legjobb minőségének **raktárát** és egy

gépjavító-műhelyt**benzin-motor-erővel**

berendeztem.

Műhelyem vezetését egy ügyes szakavatott és a kereskedelemügyi miniszteriumtól esketett **gépészre** bízam.

Ennélfogva műl elyem szakavatottan lesz vezetve, elsőrendű munkaerők és a legmodernebb segédgépek állanak rendelkezésemre, miáltal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy m. t. rendelőim igényeit mindenképen kielégíthetem, mely műhelynek megtekintésére mindenkit szívesen látok, még ha nincs is szándéka vásárolni.

Ugyanitt mindennemű **gép szerelések, malom berendezések, szivattyukutak, gőzfűtések és vezetékek, vízvezetékek, fürdőszobák teljes berendezése** is eszközöltetnek.

Főtőrekvésem mindig oda fog irányulni, hogy **pontos és lelkiismeretes munka**, valamint **olcsó árak** mellett ezen új vállalatomnál a n. é. közönség eddigi bizalmát továbbra is kiérdemeljen.

Teljes tisztelettel **Hegyesi Géza.**Elvállaltatnak továbbá mindennemű **festő- és mázó-munkák** jutányos árak mellett.